

EMDR VERVOLGOPLEIDING

Inleiding

Eye Movement Desensitization and Reprocessing, afgekort tot EMDR, is een kortdurende, geprotocolleerde en cliëntgerichte behandelmethodede voor traumagerelateerde angstklachten. Dit zijn klachten die zijn ontstaan als direct gevolg van een concrete, akelige gebeurtenis, waarbij het denken aan deze gebeurtenis nog steeds een emotionele reactie oproept, en waarbij een causale relatie tussen deze ervaring en de huidige symptomatologie (angst, somberheid, herbelevingen, slaapproblemen etc.) aannemelijk is.

Er zijn inmiddels een dertig-tal gecontroleerde effectstudies verricht naar de werkzaamheid van EMDR bij Posttraumatische Stress-stoornis (PTSS). Uit de resultaten van deze studies en uit meta-analyses blijkt dat cliënten goed op EMDR reageren. Volgens de meest recente internationale richtlijnen is EMDR, met imaginaire exposure, de 'treatment of choice' voor psychotrauma (De Jongh et al., 2019a). Een Nederlandse richtlijncommissie onder auspiciën van het Trimbos instituut kwam in 2003 en 2010 met een soortgelijk advies (Landelijke stuurgroep multidisciplinaire richtlijnen in de GGZ (zie: www.ggzrichtlijnen.nl; www.emdr.nl)).

Referentie:

De Jongh, A., Amann, B.L., Hofmann, A., Farrell, D. & Lee, C.W (2019a). The Status of EMDR Therapy in the Treatment of Posttraumatic Stress Disorder 30 Years after its Introduction. *Journal of EMDR Practice and Research*, 13 (4), 261-269. <http://dx.doi.org/10.1891/1933-3196.13.4.261>

Doel en duur van de opleiding

Het tweede gedeelte van de Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) opleiding is nodig voor een volledig begrip van het therapeutisch gebruik van EMDR en het verantwoord toepassen ervan in complexe situaties. Hierbij gaat het om cliënten die niet specifiek voldoen aan de diagnose enkelvoudige PTSS, maar symptomatologie vertonen welke het gevolg is van ernstige of langdurige traumatisering, bijvoorbeeld in de (vroeg) jeugd. Centraal staat de behandeling van cliënten met Complexe PTSS (De Jongh et al., 2019b). Tijdens de training wordt geleerd met protocollen te werken voor diverse EMDR toepassingen, zoals het stabiliseren van patiënten voordat er aan traumabehandeling wordt begonnen met behulp van *Resource Development and Installation (RDI)*. Daarnaast wordt er geleerd stroef verlopende processen vlot te trekken door gebruik te maken van zogenaamde *Cognitive Interweaves*.

Referentie:

• De Jongh, A., Bicanic, I., Matthijssen, S., Amann, B.L., Hofmann, A., Farrell, D., Lee, C.W. & Maxfield, L. (2019). The current status of EMDR therapy in the treatment of Complex PTSD. *Journal of EMDR Practice and Research*, 13 (4), 284-290. <http://dx.doi.org/10.1891/1933-3196.13.4.284>

Opbouw van de vervolgcursus

De vervolgcursus kent een stapsgewijze opbouw waarbij gebruik wordt gemaakt van korte theoretische inleidingen, videodemonstraties, (semi-) plenaire oefeningen en 'hands on' oefenen van EMDR in twee-tallen. Bij deze laatste oefeningen wordt gebruik gemaakt van min of meer emotioneel beladen herinneringen van de deelnemers.

De EMDR vervolgcursus beslaat vier en een halve dag. De eerste twee dagen (plus avondprogramma) vinden opeenvolgend plaats, de derde en vierde dag na telkens ongeveer vijf

weken. In deze periode dienen de deelnemers EMDR toe te passen bij hun cliënten, zodat daarop eerst op de derde dag en later op de vierde dag kan worden ingegaan. Tijdens deze opleidingsdag is er ruimte om stil te staan bij vragen die leven bij de deelnemers naar aanleiding van (hun) ervaringen met EMDR in de praktijk. Veel tijd wordt besteed aan het plenair bekijken en bespreken van door de deelnemers gemaakte (en geselecteerde) video-fragmenten van EMDR-zittingen van therapie sessies met hun eigen cliënten.

Na afloop van de opleiding ontvangt de deelnemer een certificaat als bewijs dat de vervoltraining is gevolgd, maar alleen indien de deelnemer inderdaad de gehele training aanwezig was, er een video-opname is gepresenteerd en er een schriftelijke toets is afgelegd.

Leerdoelen

- Bekend zijn met de behandeling van trauma-gerelateerde symptomatologie
- Cliënten met meervoudig of complex trauma kunnen behandelen met EMDR
- Het kunnen identificeren van disfunctionele kernopvattingen
- Casusconceptualisaties kunnen maken met behulp van de 'tijdlijnroute'
- Casusconceptualisaties kunnen maken met behulp van de 'opvattingenroute'
- Casusconceptualisaties kunnen maken met behulp van de 'emotieroute'
- Casusconceptualisaties kunnen maken met behulp van de 'intrusieroute'
- Casusconceptualisaties kunnen maken met behulp van de 'flash-forwardroute'
- Het kunnen toepassen van cognitive interweaves
- Het kunnen uitvoeren van het Resource Development and Installation (RDI) protocol

Toetsing en supervisie

Tijdens de laatste twee dagdelen vindt een toets plaats over de behandelde stof gedurende de training; deze wordt ten behoeve van een maximaal leerrendement meteen na afloop besproken met de deelnemers. Bij becommentariëring van het ingebrachte videomateriaal worden de deelnemers actief betrokken. Het materiaal betreft behandeling van echte cliënten en aan de hand hiervan vindt nogmaals uitleg plaats van de diverse proceduress en adequate toepassing ervan. Deelnemers bereiden hun inbreng voor met commentaar op hun materiaal en na vertoning wordt commentaar gegeven door de docent en in de loop van de dag daarnaast door deelnemers, nadat ze dat in groepjes hebben voorbereid. De docent bewaakt continu het proces van feedback geven opdat dit didactisch optimaal gebeurt.

Literatuur

De cursisten dienen voorafgaande aan de cursus volledig op de hoogte te zijn van de inhoud van het: 'Handboek EMDR: een geprotocolleerde behandelmethode voor de gevolgen van psychotrauma'. [Auteurs: De Jongh, A. & Ten Broeke, E. (2018). Uitgever: Pearson: Amsterdam [ISBN 9789043036474].

Daarnaast dienen zij het cursusboek aan te schaffen: 'Praktijkboek EMDR. [Auteurs: Ten Broeke, E., De Jongh, A. & H-J. Oppenheim (2012). Uitgever: Pearson, waarvan voor aanvang van de eerste bijeenkomst de eerste drie hoofdstukken moeten zijn bestudeerd.

Vooropleidingseisen

De opleiding is bedoeld voor GZ-psychologen, psychiaters en psychotherapeuten met ervaring op het gebied van psychisch trauma en die eerder een geaccrediteerde EMDR basisopleiding hebben gevolgd. Voor deelname geldt verder als eis dat de deelnemers aan de cursus in de wet BIG zijn geregistreerd als GZ-psycholoog (eventueel in de overgangsregeling), psychotherapeut of psychiater. Afgestudeerde psychologen, artsen, maatschappelijk werkenden en SPV-en kunnen dus niet aan de cursus deelnemen.

Voorwaarde voor deelname aan de vervolgtraining is dat cursisten met het basisprotocol goed uit de voeten kunnen en inmiddels veel ervaring hebben opgedaan met het behandelen van mensen met EMDR. Dit is om ervoor te zorgen dat er tijdens de cursus daadwerkelijk met het nieuwe materiaal kan worden geoefend.

Om aan de vervolgtraining deel te kunnen nemen is bovendien de voorwaarde gesteld dat de deelnemers een aantal individuele supervisie-contacten over de toepassing van EMDR bij eigen cliënten hebben gehad, waarbij kon worden gedemonstreerd dat zij het basisprotocol goed beheersen. Er wordt van deelnemers verwacht dat zij een verklaring van een erkende EMDR supervisor inleveren bij de inschrijvingsbalie voor aanvang van de cursus. Zonder supervisieverklaring kan niet aan de EMDR-vervolgtraining worden deelgenomen.

Aanwezigheid

Het is absoluut noodzakelijk dat de deelnemers de gehele cursus volgen. Afwezigheid gedurende een deel van de eerste twee dagen van de cursus betekent uitsluiting van verdere deelname. De cursus is te compact en de informatiedichtheid zo groot dat het missen van een gedeelte van de training het adequaat kunnen toepassen van EMDR in de weg staat. Het niet deelnemen aan een gedeelte van de training betekent dat deze deelnemer geen certificaat krijgt uitgereikt.

Docenten/trainers

Ad de Jongh is gz-psycholoog en als bijzonder hoogleraar angst- en gedragsstoornissen verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Daarnaast is hij *honorary professor* aan de Salford University in Manchester, de University of Worcester, en Queen's University in Belfast. Ook is hij hoofd van de afdeling onderzoek van de PTSS kliniek PSYTREC. Hij is (co-)auteur van ruim 400 publicaties over psychologische onderwerpen en geaccrediteerd EMDR trainer voor EMDR Europe.

Dhr. drs. J.J. Berendsen is BIG geregistreerd klinisch psycholoog – psychotherapeut, en EMDR trainer voor EMDR Europe. Hij is directeur Zorg bij PSYTREC, Psychotrauma Expertise Centrum. Hiervoor was hij werkzaam bij het Instituut voor Psychotrauma als adjunct-directeur en coördinator van het landelijk dekkende netwerk van BIG geregistreerde klinisch, GZ-psychologen en psychotherapeuten.

Accreditatie

Deze opleiding is de enige EMDR vervolgopleiding voor volwassenen die erkend is door de Vereniging EMDR Nederland en EMDR Europe Association. Beide docenten zijn door EMDR-Europe geaccrediteerd als trainer, hetgeen betekent dat de cursus internationaal erkend is.

Aantal deelnemers

Minimum aantal is 10 deelnemers.

Kosten

De kosten van de basisopleiding EMDR bedragen 1050 Euro (inclusief lunches, thee/koffie en diner).

Website

www.fortaopleidingen.nl

Overzicht van het programma

VERVOLGTRAINING EMDR

Eerste dag

Algemene inleiding
Conceptualiseren volgens de Tijdlijnroute
Oefening casusconceptualisatie
Oefening Tijdlijnroute in subgroepen
Uitleg Resource Development & Installation (RDI)
Video RDI
Oefenen RDI in subgroepen
Oefening Tijdlijnroute

Tweede dag

Beantwoorden van vragen en uitleg
Conceptualiseren volgens de Opvattingenroute
Oefening casusconceptualisatie
Oefening Opvattingenroute in subgroepen
Cognitive interweave
Video's cognitive interweaves
Oefenen in subgroepen: CI's
Oefenen in tweetallen (Opvattingenroute + CI's)

Derde dag en vierde dag

Ervaringen met de procedure
en herhaling protocol
Uitleg over behandeling Complexe PTSS
Videopresentaties door deelnemers
Toets
Nabespreking en evaluatie